

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 3Co/111/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311212212  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8311212212.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a z členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu A. J., bytom D. XX, zastúpeného JUDr. Jozefom Mišlinom, advokátom v Košiciach, Južná trieda 9, proti žalovanému A. Z., bytom D. XXX, zastúpenému JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom v Humennom, Kukorelliho 1505/52, o zaplatenie 1 265,73 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 25. 03. 2013, č. k. 11C 63/2012-89, takto jednohlasne

### rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi n e p r i z n á v a .

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1 265,73 Eur a 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 6 089,27 Eur od 27. 10. 2011 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 75,50 Eur a z trov právneho zastúpenia 1 069,59 Eur k rukám právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil zistením, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. 07. 2009, č. k. 2To 33/09-231 žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 6 089,27 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 02. 07. 2009 a žalovanému vznikla povinnosť v lehote do 3 dní, teda do 05. 07. 2009 súdom priznanú škodu žalobcovi uhradiť. Túto povinnosť žalovaný doposiaľ nesplnil. V predmetnom konaní žalobca uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania (9 % ročne zo sumy 6 089,27 Eur za obdobie od 06. 07. 2009 do 26. 10. 2011 t. j. ku dňu spísania žaloby za 843 dní) vo výške 1 265,73 Eur. Zároveň žiadal priznať úroky z omeškania 9 % ročne zo sumy 6 089,27 Eur za ďalšie obdobie od 27. 10. 2011 (deň spísania predmetnej žaloby) do zaplatenia. Na takto zistený skutkový stav veci súd prvého stupňa právne aplikoval ust. §§ 121 ods. 3, 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a uzavrel, že vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba o uplatnené úroky z omeškania je dôvodná. Žalovaný napriek právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To 33/2009, doposiaľ nezaplatil žalobcovi súdom priznanú náhradu škody vo výške 6 089,27 Eur. Žalobca správne vyčíslil úrok z omeškania za obdobie od 06. 07. 2009 (deň nasledujúci po dni vykonateľnosti rozsudku) do 26. 10. 2011 (deň spísania predmetnej žaloby) ako kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 1 265,73 Eur za 843 dní omeškania. Žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z dlžnej sumy 6 089,27 Eur vo výške

9 % ročne od spísania žaloby, t. j. od 27. 10. 2011 do zaplatenia, nakoľko žalovaný je stále v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel.

Úspešnému žalobcovi súd priznal právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Trovy konania na strane žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku 75,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 1 069,58 Eur, pričom základom pre výpočet tarifnej odmeny bola suma uplatnenej majetkovej sankcie za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky 1 265,73 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že súd v predmetnej veci pojednával a rozhodol bez jeho prítomnosti, čím nemal možnosť náležitým spôsobom objasniť okolnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci. Týmto postupom súdu bola žalovanému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu jeho základného práva na verejné prerokovanie veci za jeho prítomnosti, a teda práva na spravodlivý súdny proces. Zároveň konanie trpí vadou spočívajúcou v tom, že rozhodnutie súdu je predčasné. V prospech žalovaného bol podaný na Okresnom súde Humenné návrh na prerušenie konania z dôvodu, že boli zistené nové skutočnosti, ktoré preukážu, že dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia žalobcu nespôsobil žalovaný a alkoholické nápoje žalovaný požil až po predmetnom incidente. Návrh na prerušenie konania bol podaný žalovaným 19. 10. 2012 na súde. Rovnako je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, ako aj v rozpore so zásadou náležite zisteného skutkového stavu, ak prvostupňový súd vydal rozhodnutie vo veci bez účasti žalovaného, bez jeho výsluchu, pričom týmto rozhodnutím bude žalovaný nútený podávať ďalšie riadne a mimoriadne opravné prostriedky. Z odôvodnenia rozhodnutia navyše nie je zrejmé, prečo súd priznal úroky z omeškania zo sumy 6 089,27 Eur od 27. 10. 2011 do zaplatenia, prečo za deň začatia omeškania určil práve tento dátum. Súd ani neuviedol, kedy sa žalovaný o výzve žalobcu dozvedel náležitým spôsobom. Nakoľko má účastník právo na náležité odôvodnenie celého rozsudku, čo minimálne v tejto časti súd nespĺnil, je rozsudok nepreskúmateľný a nejasný. Žalovaný si uplatnil trovy odvolacieho konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 61,41 Eur a režijný paušál vo výške 7,81 Eur, spolu 69,22 Eur. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok bez zopakovania, či dopĺňovania dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa. Preto tak urobil bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 213 ods. 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O. s. p.). Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1, 3 O. s. p.). Pri tomto preskúmaní bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimku by mohli tvoriť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O. s. p.). Podaným odvolaním nebol dotknutý výrok rozsudku o priznanej náhrade trov konania. Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené.

Predmetný nárok žalobca uplatnil v súlade s ustálenou súdnou praxou, z ktorej vyplynulo, že ku škode spôsobenej trestným činom patrí tiež vlastné príslušenstvo nároku na náhradu škody, ako napr. úroky z omeškania. Táto prax sa opiera o ust. § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

V ust. § 517 Občianskeho zákonníka sú upravené právne dôsledky spojené s omeškaním dlžníka. O omeškanie s plnením dlhu ide v zásade vtedy, ak dlžník v dobe splatnosti dlhu, príp. na požiadanie (výzvu) veriteľa dlh nesplní buď vôbec alebo len sčasti z dôvodov, ktoré mu možno pričítať. Ak dlžník svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Pre určenie momentu, od ktorého má dlžník splniť svoj dlh, aby sa nedostal do omeškania, je rozhodný čas, dokedy má dlžník splniť svoj dlh (§ 563 Občianskeho zákonníka). Tento čas môže byť:

- a) presne stanovený dohodou účastníkov zmluvného vzťahu,
- b) ustanovený právnym predpisom pre konkrétne záväzkové vzťahy,
- c) určený rozhodnutím súdu,
- d) ustanovený všeobecne zákonom (Občianskym zákonníkom alebo Obchodným zákonníkom).

Možno konštatovať, že Občiansky zákonník v § 564 pripúšťa, aby čas plnenia dlhu určil súd. Dlžník sa v takomto prípade dostane do omeškania, ak dlh nesplní najneskoršie v deň určený v rozhodnutí súdu. Úroky z omeškania sú majetkovou sankciou za oneskorené splatenie peňažnej pohľadávky. Úroky sa stávajú príslušenstvom pohľadávky v prípade omeškania dlžníka. Výška úrokov z omeškania môže byť dojednaná. Maximálnu výšku úrokov z omeškania ustanovuje nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Okresný súd Humenné rozsudkom z 16. 02. 2009 sp. zn. 4T 87/08 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví a ohrozenia pod vplyvom návykovej látky na tom skutkovom základe, že dňa 09. 05. 2008 v čase okolo 18.30 hod. v obci D. po miestnej komunikácii viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia, EČ HE 126 AL a v rozpore s povinnosťami vodiča ustanovenými v § 4 ods. 3 písm. b), § 4 ods. 2 písm. c), § 8 ods. 5 zákona č. 315/1996 o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, pod vplyvom alkoholických nápojov s hladinou 1,17 promile alkoholu v krvi, pričom pri predchádzaní miernej ľavotočivej zákruty s vozidlom prešiel do protismeru, kde ľavou prednou časťou vozidla zrazil protijazdiaceho motocyklistu A. J., nar. XX. XX. XXXX (žalobcu), ktorý v dôsledku zrážky utrpel zranenia a to trieštivú zlomeninu ľavého predkolenia, otras mozgu ľahkého stupňa, viacpočetné odreniny a pomliaždeniny tváre a pohmoždenie s krvným výronom v oblasti podbruška a lonovej oblasti vpravo s dobou liečenia v trvaní 16 týždňov.

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 02. 07. 2009, č. k. 2To 33/2009-231 bol žalovanému uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov a žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 6 089,27 Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 02. 07. 2009 a žalovaný ako dlžník dlh v lehote určenej v rozhodnutí súdu, t. j. do 05. 07. 2009 nezaplatil. Od 06. 07. 2009 je preto žalovaný v omeškaní s plnením a žalobca má nárok na úroky z omeškania.

V predmetnej veci žalobca uplatnil kapitalizované úroky z omeškania (9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 6 089,27 Eur, od 06. 07. 2009 do 26. 10. 2011, t. j. za 843 dní) predstavujúce sumu 1 265,73 Eur. Okrem kapitalizovaných úrokov z omeškania žalobca v predmetnom konaní uplatnil aj úroky z omeškania zo sumy 6 089,27 Eur vo výške 9 % ročne od 27. 10. 2011 do zaplatenia, pretože žalovaný doposiaľ neplnil a so zaplatením dlžnej sumy je v omeškaní.

Žalobca uplatnil úroky z omeškania v zmysle ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Od 01. 01. 2009, odkedy je účinné nariadenie vlády SR č. 586/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len nariadenie vlády SR č. 87/1995 Zb.) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia

ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 ods. 1 tohto nariadenia).

Ku dňu 06. 07. 2009, t.j. k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky + 8 percentuálnych bodov; úrok z omeškania predstavuje 9 % ročne (0,024657534 % denne). Za 843 dní omeškania kapitalizovaný úrok z omeškania zo sumy 6 089,27 Eur predstavuje (6 089,27 Eur : 100 x 0,024657534 x 843 dní) 1 265,73 Eur.

Prvostupňový súd správne rozhodol, že žalovaný, ktorému rozhodnutím súdu bola určená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 6 089,27 Eur, je v omeškaní s platením dlhu, ktorý mu vznikol z titulu škody spôsobenej úmyselným trestným činom, pričom žalovaný sa dostal do omeškania, lebo dlh nesplnil najneskoršie v deň určený v rozhodnutí súdu do 05. 07. 2009. Nasledujúcim dňom, t. j. od 06. 07. 2009 je žalovaný v omeškaní, čím žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania podľa § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb..

Na správnosti rozsudku nemení nič neopodstatnená obrana žalovaného, že v predmetnom konaní nebol vypočutý, nemal možnosť osobne sa k predmetu sporu vyjadriť, a tak náležitým spôsobom objasniť okolnosti dôležité pre rozhodnutie v predmetnej veci.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V prejednávanej veci prvostupňový súd nariadil celkom šesť pojednávaní. Pojednávanie nariadené na deň 11. 06. 2012 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti žalovaného. Pojednávanie nariadené na deň 02. 07. 2012 bolo odročené z dôvodu žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania pre výkon práce v zahraničí (L.). Na pojednávanie nariadené na deň 10. 09. 2012 sa žalovaný nedostavil a ani pojednávanie odročiť nežiadal, pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti jeho právneho zástupcu, čím boli splnené podmienky pre pojednávanie aj v neprítomnosti žalovaného (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Uvedené pojednávanie bolo odročené z dôvodu, aby právny zástupca žalovaného na ďalšie pojednávanie zabezpečil účasť žalovaného na pojednávaní. Na nariadené pojednávanie dňa 18. 10. 2012 sa žalovaný opäť neustanovil, žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu podania žiadosti o prerušenie konania. Pojednávanie bolo odročené a uznesením Okresného súdu Humenné z 29. 10. 2012, č. k. 11C 63/2012-64 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 23. 01. 2013, č. k. 9Co 82/2012-71 bol návrh žalovaného na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 2Nt 6/2011, zamietnutý. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na deň 04. 03. 2013, uvedené pojednávanie žalovaný žiadal odročiť z dôvodu, že v čase od 06. 03. 2013 do 31. 03. 2013 sa bude nachádzať mimo územia republiky. Sám žalovaný teda uprednostnil služobnú cestu pred súdnym pojednávaním napriek závažnosti súdneho procesu. Zamestnávateľ je pritom povinný uvoľniť zamestnanca na súdne pojednávanie. Pojednávanie nariadené na deň 04. 03. 2013 prebehlo za prítomnosti právnych zástupcov účastníkov konania a bolo odročené na deň 25. 03. 2013. Na toto pojednávanie sa žalovaný opäť neustanovil a ani pojednávanie odročiť nežiadal. Bol prítomný jeho právny zástupca. Tak boli splnené podmienky pre pojednávanie aj v neprítomnosti žalovaného (§ 101 ods. 2 O. s. p.).

Z obsahu spisu je teda zrejmé, že súd rozhodol na šiestom pojednávaní, na žiadne z nich sa žalovaný nedostavil. Na šiestom pojednávaní nariadenom na deň 25. 03. 2013 boli splnené zákonné podmienky na pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a súd na šiestom pojednávaní aj vo veci rozhodol. Odvolací súd je pritom toho názoru, že z obsahu spisu bolo možné dostatočne objektívne dospieť k tým skutkovým zisteniam, ku ktorým dospel prvostupňový súd a ktoré odôvodňovali dôvodnosť uplatnenej žaloby.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa o príslušenstve pohľadávky je v súlade s citovaným ustanovením § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Páchateľ trestného činu, ktorý trestným činom spôsobil majetkovú škodu vyjadriteľnú v peniazoch je povinný, ak si poškodený riadne a včas taký nárok uplatní, nahraďiť poškodenému nielen škodu, ktorú trestným činom spôsobil, ale aj jej príslušenstvo - úroky z omeškania, pri výpočte ktorých je potrebné vychádzať z ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Páchateľ trestného činu - žalovaný bol v omeškaní, lebo dlh nesplnil najneskoršie v deň určený v rozhodnutí súdu.

Za takéhoto stavu odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. V podrobnostiach je potrebné odkázať na skutkové i právne závery uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Keďže úspešný žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a neúspešný žalovaný nemá právo na ich náhradu, odvolací súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi nepriznáva.

Vo veci rozhodol odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.